

MINCOVNÍ POKLADY

Lidé schovávali cennosti a obecně majetek zpravidla v době, kdy jim hrozila jeho ztráta nebo jim šlo o život. Hromadné nálezy mincí nám tak hmatatelně zprostředkovávají obavy našich předků z budoucnosti. Na Ostravsku můžeme tento strach před blížícím se nebezpečím pozorovat ve třech obdobích. V prvním, středověkém, nacházíme především depoty pražských grošů z doby Jana Lucemburského a jeho syna Karla IV. (možná i Václava IV.) v prostoru Moravské Ostravy a Muglina. Není vyloučeno, že tyto grošové poklady mohly být zakopány v souvislosti s příchodem husitů do Ostravy v roce 1428.

Druhou etapu reprezentuje nález z doby třicetileté války přímo v historickém jádru Ostravy a je možné ji poměrně dobře spojit s konkrétní historickou událostí. Poslední etapa se na Ostravsku projevuje nejvýrazněji. V závěru 17. a na počátku 18. století zde docházelo k zakopávání menších a někdy i velmi rozsáhlých souborů drobných mincí. Příčina zůstává poněkud nejasná. Nicméně se zdá, že zakopáván byl majetek spíše drobných místních střadatelů, kteří podle všeho cítili určité a zřejmě i oprávněné ohrožení.

Hromadné nálezy desítek, stovek a někdy i tisíců mincí doprovázejí objevy samostatných mincí, které zřejmě nikdo záměrně neschovával, nýbrž patrně jen ztratil. Mezi ty nejzajímavější patří antické mince, anebo i objev zlaté středověké ražby v bývalém řečišti Ostravice.

1 STŘEDOVĚKÝ POKLAD Z MUGLINOVA

V pátek 6. dubna 1877 rozkopával horník Jan Mayer mez nad Mundlochem v Muglinově a v hloubce cca 15 cm našel hliněnou nádobku, vysokou asi 8 cm. Z nádobky pak vysypal 162 pražských grošů, ražených Janem Lucemburským a také Karlem IV. Určitý díl mincí odevzdal obci a zbytek bohužel lacino rozprodal – 25 krejcarů za kus. Dnes jsou mince neznámé. Mincovní depot mohl být do země uschován snad v souvislosti s tažením husitů roku 1428.

49.8517583N, 18.2947628E

2 NEJVĚTŠÍ POKLAD PRAŽSKÝCH GROŠŮ V OSTRAVĚ

Vůbec největší nález pražských grošů na Ostravsku pochází z roku 1885. Při přestavbě hostince na rohu dnešní Puchmajerovy ulice a ulice 28. října bylo vykopáno více než tisíc stříbrných ražeb z doby Karla IV, případně i Václava IV. Platidla, uložená v hliněné nádobě, objevili nálezci pod zpráchnivělým kořenem stromu. Opět došlo k rozprodání mincí. Jeden pražský groš z tohoto pokladu se dostal do sbírek Muzea Matice opavské, dnes je však již nedohledatelný. Tento rozsáhlý mincovní poklad byl ve středověku uložen poblíž Hrabovské brány a jeho tehdejší vlastník jej možná ukryl ze strachu před husity, kteří město ovládli v roce 1428.

49.8344592N,
18.2905689E

vydavatel

Fiducia / klubfiducia.cz

partneři

Za krásnou Ostravu
Archiv města Ostravy
Ostravainfo!!!

za finanční podpory

Statutární město Ostrava
Ministerstvo kultury ČR
Nadace české architektury
MUDr. David Feltl

OSTRAVA!!!

databáze soch / ostravskesochoy.cz
databáze památek / ostravskepamatky.cz

redakce / Ilona Rozehnalová, Monika Horsáková

texty / Zbyněk Moravec

grafická úprava / Kristína Pupáková

fotografie / Roman Polášek,

Ostravské muzeum, Historická Ostrava

3 POKLAD Z JELÍNKOVA DOMU

Do roku 1965 spadá nález 228 stříbrných mincí, objevených v prostoru dnešních Laubů, konkrétně v areálu tehdy demolovaného domu na rohu Dlouhé a Velké ulice. Mince se původně nacházely v keramickém hrnci, ten byl ale pracemi zničen. Poklad obsahoval krejcarové ražby, přičemž nejmladší mince nese letopočet 1623. Celková hodnota všech mincí se pohybovala okolo 4 000 krejcarů, což tehdy nedosahovalo ceny jedné krávy. Nárožní dům na Laubech tehdy vlastnil Pavel Sládek, zvaný „Jelínek“. Je velmi pravděpodobné, že mince jejich majitel ukryl v souvislosti s vpádem vojenské jednotky tzv. lisovčků do Ostravy právě na konci roku 1623. Depot je dnes uložen v Ostravském muzeu.

49. 8347300N, 18. 2923369E

4 ANTICKÁ MINCE U KOSTELA SV. JOSEFA

V roce 1823 byl při stavbě kostela sv. Josefa ve Slezské Ostravě vykopán stříbrný denár císaře Traiana (98–117 n. l.). Mince se dochovala dodnes a je uložena ve sbírkách Slezského zemského muzea. Antické mince známe z Ostravska ještě z Václavovic, Kunčic nebo Třebovic. Nálezy naznačují jednak obchodní kontakt římské říše s germánských obyvatelstvem a dále funkční průchod dálkových obchodních cest právě přes Ostravsko.

49. 8319383N, 18. 3041236E

MINCOVNÍ POKLADY

5 ZLATÝ DUKÁT NA ZÁRUBKU

V roce 1881 – 4. dubna, nebo krátce před tímto datem – našli dělníci u šachty Vilém na Zárubku v hloubce dva a půl metru zlatou minci. Objev prozkoumal tehdejší učitel K. J. Bukovanský a byla k němu svolána i komise. Podle všeho mince ležela ve starém řečišti Ostravice, a díky podrobnému popisu víme, že šlo o dukát Zikmunda Lucemburského (1387–1437). Mince patří mezi jediné známé ostravské náhodné mincovní nálezy ze zlata. Dělníci minci prodali mlynáři Grozovi za směšnou cenu 10 krejcarů. Ten se z ní ale dlouho netěšil. Právě při komisi se dukát ztratil a od té doby je nezvěstný.

49. 8274781N, 18. 2418911E

6 MINCOVNÍ POKLAD Z NOVÉ VSI

Nečekaný mincovní poklad se podařilo prozkoumat na jaře roku 2018 v lesoparku Benátky v Hulvákách. Vyzdviženo zde bylo na 95 stříbrných mincí či jejich zlomků s dobou ražby 1624 až 1691. Neúplný depot obsahoval spíše drobnější nominály jako grešle nebo denáry o celkové hodnotě cca 100 krejcarů. Za tuto sumu si majitel mohl v dané době pořídit 11 až 12 kachen nebo 160 litrů pšenice. Poklad zřejmě uschoval někdo z Ostravska, majetkově spíše ze střední, až nižší sociální vrstvy. Důvod, proč tak učinil, není jasný. Snad v tom hrály roli selské rebelie, které na Hukvaldském panství proběhly roku 1695, snad působení lupičských band. Mincovní poklad je uložen v Ostravském muzeu.

49. 8273194N, 18. 2961294E

